

Sygn. akt VIII U 139/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2017 r. w Gliwicach

sprawy G. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania G. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 grudnia 2016 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu G. J. prawo do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na zasadach określonych w art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt VIII U 139/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 grudnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu G. J. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy zaznaczył, że ubezpieczony nie wskazał wynagrodzeń przypadających w całości lub w części po przyznaniu emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia w myśl art. 110a. W uzasadnieniu podniósł, że ubezpieczony po przejściu na emeryturę pracował w roku 1998 w Zakładzie Pracy (...) w K., na dowód czego przedłożył kopię umowy o pracę z dnia 29 czerwca 1998r. oraz świadectwo pracy z dnia 30 września 1998r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (...) Oddział w Z. podkreślił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony na podstawie zarobków z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia odwołującego wynosi 240,29%, a zatem jest niższy niż 250%. Organ rentowy dodał, że ubezpieczony udokumentował zarobki z 16 lat kalendarzowych, natomiast za okresy, za które nie udokumentowano wynagrodzeń, tj. lata 1964-1975, przyjęto kwoty minimalnego wynagrodzenia.

W piśmie procesowym z dnia 16 marca 2017r. pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o dopuszczenie dowodu z akt osobowych ubezpieczonego znajdujących się w Zakładzie (...) w T. oraz powołanie biegłego z zakresu emerytur i rent na okoliczność wyliczenia potencjalnych wynagrodzeń za lata 1970-1976.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony G. J. urodził się w dniu (...)

Decyzją z dnia 5 marca 1991r. przyznano ubezpieczonemu emeryturę górniczą od lipca 1990r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 3 lat kalendarzowych, tj. 1985-1987. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 391,26%, a po uwzględnieniu dodatkowych składników wzrósł do 416,22% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury pracował w Zakładzie Pracy (...) w K. w okresie od 29 czerwca 1998r. do 30 września 1998r.

W dniu 9 grudnia 2016r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej. Do wniosku załączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za lata 1976 – 1991 z okresu zatrudnienia w KWK (...) wystawione 1 grudnia 2016r. przez (...) S.A. Zakład (...).

Zaskarżoną decyzją z dnia 16 grudnia 2016r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, tj. lat: 1966 – 1968, 1971 i 1976 – 1991, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 240,29%. (...) Oddział w Z. wskazał, że w związku z tym, iż odwołujący nie udokumentował wysokości zarobków sprzed 1975r., w latach 1966 – 1968 i 1971 przyjęte zostały zarobki minimalne, zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy emerytalno – rentowej.

Sąd ustalił, iż w okresie od 6 kwietnia 1964r. do 15 marca 1991r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w K.. Początkowo pracował jako praktykant pod ziemią, a od 1 lipca 1964r. do 31 grudnia 1966r. jako stażysta pod ziemią. W okresie od 1 stycznia 1967r. do 31 lipca 1968r. zajmował stanowisko dozorca oddziału przewozu dołowego, a w okresie od 1 sierpnia 1968r. do 30 listopada 1983r. sztygara zmianowego oddziału przewozu dołowego. Od 1 grudnia 1983r. do 15 marca 1991r. pracował jako sztygar oddziału przewozu dołowego.

Nadto ustalono, że w okresie od 29 czerwca 1998r. do 30 września 1998r. ubezpieczony pracował w Zakładzie Pracy (...) w K..

Sąd ustalił, iż nie zachowała się dokumentacja płacowa sprzed roku 1975.

W oparciu o przedłożone przez (...) S.A. w toku procesu akta osobowe ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...), w szczególności kartę przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego, Sąd ustalił wysokość wynagrodzenia odwołującego w latach 1967 – 1975 i polecił organowi rentowemu ponowne wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru na podstawie ww. dokumentów.

Obliczony przez (...) Oddział w Z. z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, zgodnie z przepisem art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. lat 1967 – 1968, 1971 – 1984 oraz 1988 – 1991, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 263,68%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...) oraz obliczenia dokonane przez (...) Oddział w Z. zgodnie z art. 110a ustawy emerytalno-rentowej załączone do pisma procesowego organu rentowego z dnia 4 września 2017r. (k.29).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od 1990r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej ostatecznie w oparciu o wynagrodzenie z 3 lat kalendarzowych, tj. 1985 – 1987, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 416,22% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył w dniu 9 grudnia 2016r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a. ustawy o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zaskarżoną decyzją z dnia 20 stycznia 2017r. ZUS odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na tej podstawie, gdyż ubezpieczony nie wskazał wynagrodzeń przypadających w całości lub w części po przyznaniu emerytury, a nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%.

W odwołaniu od ww. decyzji ubezpieczony udowodnił, że po przejściu na emeryturę pracował w roku 1998 w Zakładzie Pracy (...) w K., przedkładając kopię umowy o pracę z dnia 29 czerwca 1998r. oraz świadectwo pracy z dnia 30 września 1998r.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Należy podkreślić, że art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach, tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Bezspornie również ubezpieczony kontynuował zatrudnienie po przyznaniu świadczenia. Sporna pozostawała kwestia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego otrzymywana przez niego w trakcie zatrudnienia w KWK (...) w K. w latach 1964 – 1975.

W toku postępowania przed tut. Sądem (...) S.A. Zakład (...) na polecenie Sądu przedłożyła akta osobowe ubezpieczonego z całego okresu jego zatrudnienia w KWK (...) w K.. Wprawdzie w aktach osobowych nie znajdowała się dokumentacja płacowa ubezpieczonego sprzed roku 1975, jednakże zachowała się karta przebiegu zatrudnienia

ubezpieczonego prowadzona na bieżąco przez pracodawcę, w której wskazane było otrzymywane przez odwołującego wynagrodzenie zasadnicze, premie oraz określona stawka zaszeregowania.

Zobowiązany przez Sąd organ rentowy, w oparciu o kartę przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego znajdującą się w aktach osobowych, obliczył odwołującemu – zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu zatrudnienia, tj. lat 1967 – 1968, 1971 – 1984 oraz 1988 – 1991, który wyniósł 263,68%. Organ rentowy zaznaczył przy tym, że wyliczenie to ma charakter hipotetyczny, ponieważ dokonane zostało na podstawie karty przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego znajdującej się w aktach osobowych, która nie została wymieniona w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe jako środek dowodowy mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych dla organu rentowego w zakresie wysokości wynagrodzenia.

Sąd zwraca uwagę, że postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe. Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r., sygn. akt II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006r., sygn. akt I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257). Niemniej jednak zarobki za poszczególne lata muszą być wykazane w sposób niebudzący wątpliwości, w ściśle określonej kwotowo wysokości. Nie jest natomiast możliwe przeliczenie wysokości emerytury w oparciu o hipotetyczne lub uśrednione wysokości zarobków. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

W przedmiotowej sprawie wyliczony przez (...) Oddział w Z. na podstawie karty przebiegu zatrudnienia wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 263,68%. W ocenie Sądu karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego znajdująca się w aktach osobowych z okresu zatrudnienia w KWK (...) mogła stanowić środek dowodowy służący do wyliczenia wskaźnika. Sąd podkreśla, że wskazane w karcie przebiegu zatrudnienia wynagrodzenie było systematycznie uzupełniane i prowadzone od 1967r., aż do roku 1991, a wartości zarobków precyzyjnie określone z uwzględnieniem płacy zasadniczej, premii i stawki zaszeregowania.

Wobec powyższego Sąd uznał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ubezpieczonego z 20 najkorzystniejszych lat zatrudnienia przekroczył 250%, a zatem odwołujący spełnił przesłanki wskazane w art. 110a ustawy emerytalno-rentowej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd – na mocy (...) § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu G. J. prawo do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na zasadach określonych w przepisie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

(-)SSO Jolanta Łanowy – Klimek